

شیوه‌های تصیج و پایداری سپاهیان در صدر اسلام

سید محمد طیبی

سرشناسه: طبیبی، محمد، ۱۳۳۸ -
 عنوان و نام پدیدآور: شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در صدر اسلام/ تألیف محمد طبیبی.
 مشخصات نشر: کرمان: دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری: ۱۶۷ ص.
 فروست: انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان؛ ۳۵۹.
 شابک: 978-600-201-043-8

وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 داشت: کتابنامه: ص. [۱۶۳] - ۱۶۷؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 داشت: نمایه.
 موضوع: علوم نظامی -- کشورهای اسلامی -- تاریخ -- از آغاز تا ۱۶۱۰ ق.
 موضوع: اسلام -- تاریخ -- از آغاز تا ۱۶۱۰ ق.
 موضوع: کشورهای اسلامی -- تاریخ نظامی -- از آغاز تا ۱۶۱۰ ق.
 شناسه افزوده: دانشگاه شهید باهنر کرمان
 رده بندی کنگر: ۱۳۱ ط ۹۵/۵۴۳
 رده بندی دیویی: ۳۵۵/۰۰۹ - ۹۲۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۲ - ۷۵

شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در صدر اسلام

تألیف: سید محمد طبیبی
 ناشر: انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان
 طراح جلد: علیرضا هاشمی‌نژاد
 نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۲
 تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
 لیتوگرافی و چاپ: چاپخانه کرمان ترسیم
 قیمت: ۶۰/۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۱-۰۴۳-۸
 ISBN: 978-600-201-043-8

کلیه حقوق برای دانشگاه شهید باهنر کرمان محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۹

فصل اول: شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در سیاست نظامی پیامبر اعظم(ص)..... ۱۱

مقدمه..... ۱۱

الف) بدقه و استقبال..... ۱۲

ب) ورود به دام‌های تبلیغی ضد جنگ..... ۱۵

پ) عید پیروزی..... ۱۷

ت) تعزیت، تشییع و شویق..... ۲۱

ث) نویدهای شیوه..... ۲۴

ج) وعده بهشت..... ۲۷

چ) استفاده از خوبشان در صحنه جنگ..... ۲۹

ح) بیان جایگاه شهید و شهیدان..... ۳۰

خ) بیان ارزش و منزلت جهاد..... ۳۳

د) جلوگیری از تضعیف روحیه رزمندگان..... ۳۵

ذ) مشاوره..... ۳۸

ر) مانور در اعزام نیروها..... ۳۹

ز) دلیری و استقامت در صحنه نبرد..... ۴۱

ژ) شناخت و به کارگیری استعدادهای رزمی..... ۴۵

س) دعا و توسل..... ۴۶

ش) سخنرانی، با تأکید بر فرمان‌های رزمی..... ۵۰

ص) تلاوت آیات، خواندن رجز، شعر و سرود..... ۵۴

ض) نقش زنان..... ۵۷

فصل دوم: شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در سیاست نظامی ابوبکر، عمر و عثمان... ۵۹

مقدمه..... ۵۹

الف) نوید پیروزی..... ۶۰

ب) بیان جایگاه شهید و شهادت..... ۶۴

۶۵.....	پ) بدرقه.....
۶۶.....	ت) بیان ارزش و منزلت جهاد.....
۶۸.....	ث) اتمام حجت.....
۷۱.....	ج) نقش زنان.....
۷۳.....	چ) شعر و شعرخوانی.....
۷۵.....	ح) تشویق نیروها به پایداری در صحنه نبرد.....
۷۶.....	خ) تلاوت آیات قرآن.....
۷۷.....	د) شاوره.....
۷۹.....	دعا و توسل.....
۸۱.....	ر) بانگ و آواز تکرار.....
۸۲.....	ز) سخنرانی.....
۸۵.....	س) نویز ماسکینو.....
۸۸.....	ش) تهییج حمت و ادب و قباله‌ای.....
۹۰.....	ص) فرمان‌های رزمی.....

فصل سوم : شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در سیاست نظامی امام علی (ع)..... ۹۳

۹۳.....	مقدمه.....
۹۴.....	الف) اتمام حجت.....
۹۵.....	ب) بیان حقانیت.....
۹۷.....	پ) بیان ماهیت دشمن.....
۹۹.....	ت) بیان ارزش و منزلت جهاد.....
۱۰۱.....	ث) تلاوت آیات قرآن کریم.....
۱۰۲.....	ج) استفاده از وسایل رزمی رسول خدا(ص).....
۱۰۴.....	چ) دعا و توسل.....
۱۰۷.....	ح) تمجید و تشویق.....
۱۰۹.....	خ) بیان شجاعت و اقدام‌های شجاعانه.....
۱۱۱.....	د) فرمان‌های رزمی.....
۱۱۳.....	ذ) قرائت شعر.....
۱۱۷.....	ر) تعریف از نیروهای رزمی.....
۱۱۹.....	ز) مقابله با اقدام‌های تبلیغی ضد جنگ.....
۱۲۱.....	س) نقش زنان.....
۱۲۲.....	ش) ملامت و نکوهش.....

فصل چهارم: شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در

سیاست نظامی امام حسن (ع) و امام حسین (ع) ۱۲۵

بخش اول: شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در سیاست نظامی امام حسن (ع) ۱۲۵

مقدمه ۱۲۵

الف) بیان ماهیت دشمن ۱۲۶

ب) بیان حقانیت ۱۲۷

پ) اتمام حجت ۱۲۸

ت) توصیه به جهاد، پایداری و صبر ۱۲۹

ث) ملامت و نکوهش ۱۳۰

بخش دوم: شیوه‌های تهییج و پایداری سپاهیان در سیاست نظامی امام حسین (ع) ۱۳۳

مقدمه ۱۳۳

الف) بیان ماهیت دشمن ۱۳۴

ب) بیان ماهیت دشمن ۱۳۵

پ) وعده بهشت ۱۳۷

ت) یادآوری فانی بودن دنیا ۱۳۹

ث) تعریف و تمجید از نیروهای رزمی ۱۴۰

ج) اتمام حجت ۱۴۱

چ) دعا و توسل ۱۴۴

ح) نقش زنان ۱۴۶

خ) تلاوت آیات قرآن کریم ۱۴۷

د) قرائت شعر و رجز ۱۴۹

ذ) ملامت و نکوهش ۱۵۳

کتاب‌شناسی ۱۵۵

نمایه ۱۶۱

صدر اسلام با عطف و تأکید بر دوره و محدودهٔ ۱۳ قبل از هجرت تا ۴۱ هـ. / ۶۱۰ م. - ۶۶۱ م.، مشتمل و دربردارندهٔ ۲۳ سال عصر نبوت و ۳۰ سال خلافت خلفای راشدین برای مسلمانان و جوامع اسلامی اعم از شیعه و سنی و فرقه‌های زیر مجموعه و منشعب از آنها با ادعا و اجماع همگان بر محور قرار دادن پیامبر اعظم (ص) و رویکرد علاقمندانه، معتقدانه و البته متفاوت پیرامون دیگر شخصیت‌ها و حکومتگران این دوره، در گسترهٔ تاریخ اسلام مورد عنایت و احاطه بود و خواهد بود. پژوهشگران علاقه‌مند به این دوره - از مذاهب اسلامی و حتی ادیان غیر - در جهت شناخت، تجزیه و تحلیل کارنامه و سیرهٔ شخصیت‌های مورد اشاره تلاشی وافر مبذول داشته و در این عرصه آثار متعدّد و متنوّع عرضه کرده‌اند. لیکن مطالعه، غور و تکاپوی پژوهشی هم‌زمان در حال انجام است.

تاریخ اسلام از منظرهای مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، علمی، آموزشی، حقوقی، اخلاقی و نظامی قابل بررسی، تأمل و عبرت‌آموزی است. در میان مباحث ذکر شده، به لحاظ شرایط نظامی اسلام و رویوی مکرّر دین مبین اسلام با دشمنان و مخالفان فکری، عقیدتی و مسلکی در درون و بیرون از «بیرة العرب»، مقوله و مبحث نظامی و سیاست نظامی اتخاذ شده از سوی رسول اکرم (ص) و خلفای راشدین مباحث و موضوعات مرتبط و زیر مجموعهٔ آن اهمیت ویژه‌ای دارد. مطالب و نکاتی که در این کتاب کارآمدی آن‌ها همچنان برای رهپویان مکتب اسلام باقی خواهد ماند.

در کتاب و نگاشتهٔ پیش روی کوشیده‌ایم تا گزارشی درستند و متقن از شیوه‌ها و مبانی بسیج، تهییج و ایجاد روحیهٔ پایداری و مقاومت در نیروهای بسیجی و مجاهدان صدر اسلام ارائه دهیم. به عبارت دیگر، هدف عمده ترسیم، توصیف و تحلیل مجموعه اقدام‌های قولی و عملی رسول اکرم (ص)، خلفای راشدین و نیز امام حسین (ع) در موضوع مورد اشاره است. کتاب حاضر در چهار فصل به نگارش درآمده است. در فصل اول به شیوه‌ها و مبانی تهییج و ایجاد پایداری در سپاهیان در عصر نبوت پرداخته‌ایم. فصل دوم به شیوه‌ها و مبانی بسیج،

تهییج و ایجاد پایداری در نیروهای رزمی در خلافت ابوبکر، عمر و عثمان اختصاص یافته است. در فصل سوم مبانی تهییج و ایجاد پایداری سپاهیان را در خلافت امام علی(ع) مورد بررسی قرار داده‌ایم. فصل چهارم شامل دو بخش است. در بخش اول مبانی تهییج و ایجاد پایداری جنگجویان در خلافت امام حسن(ع) بررسی شده است. در بخش دوم موضوع یاد شده را به قیام امام حسین(ع) اختصاص داده‌ایم.

بدون تردید در این نوشتار خطاها، کاستی‌ها، سهو و نسیان‌هایی راه یافته که نگارنده از آنها بی‌خبر است؛ و مرکز مدعی نیستیم که از عهده این پژوهش، جامع و مانع برآمده و نظر خوانندگان فرهیخته را به نحو کامل جذب خواهیم کرد. بنابراین در کمال تواضع از خوانندگان و صاحب‌نظران عزیز تقاضا می‌شود تا با ارائه نظرات و پیشنهادات ما را از کاستی‌ها، و ضعف‌ها مطلع نمایند.

بر خود لازم فرض می‌دانم تا از تمامی عزیزان و سرورانی که در پدید آوردن این مجموعه و در مراحل مختلف تدوین و ابلاغ ادبی، بازبینی و بازخوانی، طراحی جلد، چاپ و انتشار، نگارنده را همراهی و مساعدت نموده و صمیمانه و خالصانه سپاس و قدردانی نمایم. امید است خدای متان به آنان طول عمر و عزت عطا فرماید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ما توفیقی إلا بالله علیه توکلت و الیه أنیب

سید محمد طیبی

تفنگر، یک‌هزار و سیصد و نود